

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 30 stycznia 2025 r.

Poz. 983

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NP-II.4131.1.11.2025.4

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 17 stycznia 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, ze zm.)

orzekam

nieważność § 3 ust. 2 uchwały nr IX/80/2024 Rady Gminy Sieroszewice z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie regulaminu przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Sieroszewice - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 19 grudnia 2024 r. Rada Gminy Sieroszewice podjęła uchwałę nr IX/80/2024 w sprawie regulaminu przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Sieroszewice, zwaną dalej „uchwałą”.

Uchwałę podjęto na podstawie: „art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.), art. 30 ust. 6 i ust. 6a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986 ze zm.) w zw. z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 755)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 23 grudnia 2024 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Podstawę prawną podjęcia uchwały stanowił przepis art. 30 ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986, ze zm.), zwanej dalej „Kartą Nauczyciela”, zgodnie z którym: „Organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego, uwzględniając przewidywaną strukturę zatrudnienia, określa dla nauczycieli, w drodze regulaminu: 1) wysokość stawek dodatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków, z zastrzeżeniem art. 33-34a, 2) szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 3, 3) wysokość i warunki wypłacania składników wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 4, o ile nie zostały one określone w ustawie lub w odrębnych przepisach – w taki sposób, aby średnie wynagrodzenia nauczycieli, składające się ze składników, o których mowa w ust. 1, odpowiadały na obszarze działania danej jednostki samorządu terytorialnego co najmniej średnim wynagrodzeniom nauczycieli, o których mowa w ust. 3”. W przypadku

szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, zadania i kompetencje organu prowadzącego określone w art. 30 ust. 6 wykonuje odpowiednio: rada gminy, rada powiatu, sejmik województwa (art. 91d pkt 1 Karty Nauczyciela).

Stosownie do zapisów art. 30 ust. 6a Karty Nauczyciela, regulamin podlega uzgodnieniu ze związkami zawodowymi zrzeszającymi nauczycieli. W niniejszej sprawie spełnienie ustawowego wymogu uzgodnienia regulaminu przyjętego badaną uchwałą zostało potwierdzone przez Wójta Gminy Sieroszewice w piśmie z 15 stycznia 2025 r. znak: BR.070.12.2024/2025.

Regulamin podejmowany w oparciu o art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela jest aktem prawa miejscowego. Zgodnie z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, ze zm.), zwanej dalej „Konstytucją RP”, organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Z kolei art. 7 Konstytucji RP obliguje organy władzy publicznej do działania na podstawie i w granicach prawa. Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w związku z art. 94 Konstytucji RP wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego (por. wyrok NSA z 14 grudnia 2011 r., II OSK 2058/11; CBOSA). Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę.

W rozdziale 2. badanej uchwały Rada Gminy Sieroszewice unormowała kwestie dotyczące dodatku za wysługę lat, przyjmując w § 3 ust. 1, że dodatek ten „jest wypłacany nauczycielowi na warunkach i w wysokości określonych w art. 33 ust. 1 Karty Nauczyciela oraz § 7 rozporządzenia”.

Zastrzeżenia organu nadzoru budzi przepis § 3 ust. 2 uchwały, w myśl którego: „Dodatek za wysługę lat przysługuje nauczycielowi za okres nieobecności w pracy z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby lub konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub chorym członkiem rodziny, za które nauczyciel otrzymuje wynagrodzenie lub zasiłek z ubezpieczenia społecznego”. Zdaniem organu nadzoru, regulacja ta wykracza poza zakres upoważnienia wynikającego z art. 30 ust. 6 pkt 1 Karty Nauczyciela.

Jak słusznie zauważył Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z 4 sierpnia 2020 r., III SA/Łd 135/20 (CBOSA), przepis art. 30 ust. 6 pkt 1 Karty Nauczyciela „upoważnia organ gminy do określenia jedynie «szczegółowych warunków przyznawania dodatków» [...]”. W sformułowaniu tym nie mieści się kompetencja do określenia za jaki okres i kiedy przysługuje dodatek oraz za jaki okres i kiedy następuje jego utrata. Organ gminy nie jest uprawniony do określania takich przesłanek w regulaminie. Pogląd taki jest powszechnie przyjęty w orzecznictwie sądów administracyjnych (por. wyroki WSA w Gliwicach z 27 listopada 2009r. w spr. IV SA/Gl 364/09, WSA w Bydgoszczy z 9 października 2008r. w spr. II SA/Bd 625/08, WSA we Wrocławiu z 30 października 2010r. w spr. IV SA/Wr 368/08, z 10 lipca 2008r. w spr. IV SA/Wr 179/08 i z 17 września 2008r. w spr. IV SA/Wr 281/08”).

Realizując upoważnienie wynikające z art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela do określenia wysokości stawek dodatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w tym dodatku za wysługę lat, oraz szczegółowych warunków przyznawania tych dodatków, organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego (tu: rada gminy) winien uwzględnić ustawowe regulacje zawarte w art. 33-34a Karty Nauczyciela.

Do dodatku za wysługę lat odnosi się przepis art. 33 Karty Nauczyciela, w którym ustawodawca postanowił sam uregulować kwestię wysokości tego dodatku, przyjmując w ust. 1, że: „Nauczycielom przysługuje dodatek za wysługę lat, w wysokości 1 % wynagrodzenia zasadniczego za każdy rok pracy, wypłacany w okresach miesięcznych poczynając od czwartego roku pracy, z tym że dodatek ten nie może przekroczyć 20 % wynagrodzenia zasadniczego”.

Ponadto ustawodawca w art. 33 ust. 3 Karty Nauczyciela upoważnił ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, do określenia, w drodze rozporządzenia, szczególnych przypadków zaliczania okresów zatrudnienia oraz innych okresów uprawniających do dodatku za wysługę lat. Na podstawie tego upoważnienia wydane zostało rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U.

z 2024 r. poz. 755), zwane dalej „rozporządzeniem”. Szczególne przypadki zaliczania okresów zatrudnienia oraz innych okresów uprawniających nauczycieli do dodatku za wysługę lat uregulowano w § 7 rozporządzenia, do którego odesłanie zawarto w § 3 ust. 1 uchwały. Natomiast przypadek unormowany w § 3 ust. 2 uchwały nie został wprost przewidziany w rozporządzeniu. Należy wyraźnie podkreślić, że art. 33 ust. 3 Karty Nauczyciela przewiduje, że regulacja szczególnych przypadków zaliczania okresów zatrudnienia oraz innych okresów uprawniających do dodatku należy do wyłącznej kompetencji wskazanego ministra, co wyklucza kompetencję prawotwórczą rady gminy w tym zakresie.

W świetle powyższego uznać należy, że Rada Gminy Sieroszewice, uchwalając przepis § 3 ust. 2 uchwały, nie tylko wyszła poza delegację ustawową, ale także wkroczyła w materię przekazaną właściwemu ministrowi do uregulowania w drodze rozporządzenia. Uchybienie to stanowi istotne naruszenie normy kompetencyjnej wynikającej z art. 30 ust. 6 pkt 1 w związku z art. 33 ust. 3 Karty Nauczyciela i § 7 rozporządzenia, co skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności wadliwej regulacji.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Gminy Sieroszewice

Wójt Gminy Sieroszewice